

Vincent Degert

Jorge Fuentes Monzonis Vilallonga

Robert Bradtke

Alessandro Grafini

Sir John Ramsden

5 STRANI POLITIČKI PREDSTAVNICI U ZAGREBU KOJI NA ODLUČUJUĆI NAČIN KROJE NAŠU SLIKU U EUROPI I SVIJETU

NAJMOĆNIJIH diplomata u Hrvatskoj

Produžena ruka Bruxellesa

1 VINCENT DEGERT, šef delegacije Europske komisije u Hrvatskoj:

Ovaj francuski diplomat, koji na račun Europske komisije prati svaki hrvatski korak prema Bruxellesu, ključni je čovjek koji kroji našu EU-sudbinu. Prisjetimo se samo nedavnih iskrica koje su fronule između njega i premijera Sanadera kada su njih dvojica dala oprečne izjave u vezi Zaštićenog sivilo-ribolovnog pojasa (ZERP). Kada su se nakon toga kratkog spoja Degert i Sanader prvi put susreli na nekoj prezentaciji u hotelu Westin, cijela je Hrvatska znatljivo očekivala hoće li se njih dvojica rukovati i uopće komunicirati. Iskusi diplomatski laic iz EU-a ipak je prišao hrvatskom premijeru.

Sve je to samo dokaz Degermove moći u krojenju hrvatske EU-sudbine. On je produžena ruka Bruxellesa u Zagrebu, čovjek kojemu se hrvatska politika ne smije zamjeriti, a pogotovo ne lagati jer će, bez sumnje, za svako lažno prikazano stanje isposlaviti deseterostruki račun. Svaki rat s Degertom je za Zagreb unaprijed izgubljen, jer Bruxelles vjeruje njemu, a ne Sanaderu, Seksu ili Mesliću.

Mjerač pulsa demokracije

2 JORGE FUENTES MONZONIS VILALLONGA, šef Misije OESS-a u Hrvatskoj:

Prvi OESS-ovac u Hrvatskoj svakodnevno nadzire i mjeri puls hrvatske demokracije i pravne države, o čemu svaki mjesec šalje izvješća u centralu ove međunarodne organizacije u Beču. O sadržaju njegovih izvješća najizvrsnije ovisi i uspjeh Hrvatske u približavanju Europskoj uniji, a posebice odluka hoće li se i kad OESS povući iz Hrvatske. Jer, dok god je Fuentes u Hrvatskoj, to znači da Europa ovu zemlju još ne smatra demokratski zreloom da bi sama jamčila sva prava i slobode svim svojim građanima. A kad će Fuentes, odnosno OESS, napustiti Hrvatsku, dakako ne ovisi o Zagrebu, nego o Beču.

Koliko je svaka Fuentesova riječ teška, pokazala je i ovojotjedna reakcija Udruge hrvatskih sudaca na njegovu izjavu kako OESS očekuje da se u ovoj godini održi glavna rasprava i donese presuda u slučaju Adem-Norac. Suci su ga optužili da je to nedopustivo pokušaj pritiska na sud i atak na neovisnost sudbene vlasti. No, s obzirom na mandat i zadaću OESS-a u Hrvatskoj, koju je potpisala i hrvatska Vlada, svi suci i političari ove zemlje mogu Fuentesu samo staviti sol na rep.

Glavna NATO-ova karika

3 ROBERT BRADTKE, američki veleposlanik u Hrvatskoj:

Američki predsjednik George W. Bush nije slučajno imenovao baš njega za veleposlanika SAD-a u Zagrebu. Nakon što ga je na

tu dužnost potvrdio i američki Senat, Bradtke je naslijedio Ralphi Franka. Kako je riječ o karijernom diplomatu zavidne reputacije, Bradtke je znak zaokreta u hrvatsko-američkim odnosima i potvrda da Washington u Hrvatskoj vidi najvažnijeg partnera na jugoistoku Europe.

Bradtke je prvi američki ambasador u Hrvatskoj koji uz druge jezike tečno govori i hrvatski, zahvaljujući činjenici da je u ime Bijele kuće obavljao diplomatske dužnosti u bivšoj Jugoslaviji, i to baš u Zagrebu. U diplomaciju je ušao 1973. godine. Nakon služanja u američkoj misiji u Londonu, tadašnji američki predsjednik Bill Clinton postavio ga je za izvršnog tajnika Vijeća za nacionalnu sigurnost. Robert Bradtke posebice je bio angažiran na širenju NATO-a, pa je i stoga nezaobilazan u ostvarenju hrvatskih NATO-ambicija. I ne samo to. Između Zagreba i Washingtona još lebdj sjena nerasčišćenih računa oko potpisivanja sporazuma o neizrucenju američkih državljana

Međunarodnom kaznenom sudu. Pred Bradtkeom je teška zadaća, ali on od nje neće odustati.

Beskrajna sporenja s Rimom

4 ALESSANDRO GRAFINI, veleposlanik Republike Italije u Hrvatskoj:

Iako se činilo da će talijanski veleposlanik obilježiti europske ambicije Hrvatske samo na početku mandata ove Vlade s obzirom na to da je tad Italija predsjedavala Unijom, hrvatsko-talijanski odnosi, na žalost, još uvijek određuju i hrvatski put prema Bruxellesu. Ne zato što bi Rim imao nešto protiv našeg ulaska u EU, naprotiv! Mi smo najveći majstori u postavljanju prepreka vlastitim euroambicijama. Pokazalo se to i na primjeru hrvatske tvrdoglavosti u diskriminiranju talijanskih državljana u pristupu hrvatskom tržištu nekretnina. Upozoravali su nas na to i Berlusconi i Prodi. Pokazalo se - dobronamjerno. Ipak, mi smo čekali "presudu" Bruxellesa koji nam je zbog toga odbio otvoriti pregovore u poglavlju slobode kretanja kapitala.

I baš kada je utihnula bura oko nekretnina, na pomolu novi hazarderski potez domaće diplomacije: od 1. siječnja 2008. ZERP stupa na snagu i za članice EU-a. Neki će političari opet optuživati Italiju, ali je sasvim sigurno da će nam račun za tu tvrdoglavost opet ispostaviti Bruxelles,

a ne Rim. Baš kao u slučaju nekretnina.

Ljudska prava pod povećalom

5 SIR JOHN RAMSDEN, britanski veleposlanik u Hrvatskoj:

Iako je razdoblje zabludjenja između Zagreba i Londona za nama (naški bjegunac Ante Gotovina je uhvaćen, a kritike o nesudarnosti s Haagom su nestale), veleposlanik Ramsden i njegove ocjene o hrvatskome napretku u demokraciji ostaju iznimno važne u formuliranju službenog stava Foreign Officea o Hrvatskoj.

Godišnja izvješća o stanju ljudskih prava u svijetu, koja objavljuje britansko ministarstvo vanjskih poslova, a u kojima se posebno govori i o Hrvatskoj, jedan su od ključnih izvora koje koriste brojne međunarodne organizacije za ocjenu stanja ljudskih prava u našoj zemlji.

Britansko veleposlanstvo u Zagrebu, dakako, važan je savjetodavni punkt koji utječe na formuliranje ocjena u tim izvješćima Foreign Officea. Podsjetimo da je 2005., upravo na temelju tog britanskog izvješća, hrvatsko pravosuđe bilo prisiljeno obnoviti postupak sudenja za ratni zločin u Lori, jer je službeni London taj proces ocijenio krajnje ispolitiziranim.

Zbog tradicionalne snažne uloge Velike Britanije unutar EU-a, njezin veleposlanik u Zagrebu ostat će do daljnjega jedan od najmoćnijih opinion makera kada je riječ o vanjskoj slici Hrvatske.